

Cynoglossum hungaricum Simk. homokmezőn Halápon (Jávorka).

Solanum alatum Mnch. Pallagon kerítés mellett (Wagner).

Digitalis ambigua Murr. erdőszélen Halápon (Jávorka).

Melampyrum silesiacum Ronniger var. *debreceniensis* Soó differt a typo foliis caulinis anguste-lanceolatis longe acuminatis, bracteis foliaceis viridibus angustioribus. A homokterület erdeiben a Nagyerdőtől Halápig gyakori. Kitaibel (Rel. p. 41) debreceni és egyéb nyírségi *M. silvaticum*-a, melyet én *M. pratense* névvel vettem fel Debreczen flórájáról szóló főközleményembe (Erd. Kisérl. 1916, p. 57) minden bizonnyal ezt az alakot jelenti.

Marrubium remotum Kit. homokmezőn Halápon (Wagner).

Inula hirta L. erdőszélen Halápon (Wagner).

I. rigida Doll. ugyanott a szőlők között (Wagner).

Solidago virga-aurea L. erdővágásban a Nagyerdőben.

Centaurea pseudorhenana Gugl. homokmezőn Halápon (Wagner).

C. spinulosa Roch. f. *hajdonicalis* I. Wagn. differt a typo et a f. *curtispina* Gugl. appendicibus squamarum spinula perfecte destitutis, homokmezőn Halápon (Wagner).

Hypochoeris radicata L. réten Halápon (Jávorka).

Calamagrostis neglecta (Ehrh.) a halápi lápban (Jávorka).

Avenastrum pratense L. közeledik a *subdecurrens* Borb. felé, réten Halápon (Jávorka).

Poa palustris L. a halápi lápban (Jávorka).

Plantae novae albanicae II.

Irta: } S. Jávorka (Budapest).
Von: }

1. *Rosa Jávorkae* Deg. n. sp.

E sect. „*Tomentosae*“ Déségl. Catal. rais. 1877 294 B. — *Villosae* Crép. („*Pomiferae*“ Déségl. l. c. 320). — „*Caninae*“ 2. *Vestitae* R. Kell. ap. Aschers. et Gr. Syn. VI. 1. 1900. 63.

Frutex mediocris axi recta, ramis extus cortice griseo-violeaceo-brunnescente obtectis, vetustis et junioribus puberulis, aculeis e basi anguste-elliptica rectis, sat longis (6—7 mm.) stramineis saepe geminatis armatis, stipulis sursum dilatatis utrinque puberulis, eglandulosis, apice oblique truncatis, auriculis acutis divergentibus, dorso inermibus, margine breviter pilosis, et glanduloso-ciliatis, petiolis in parte inferiore inermibus, eglandulosis, tenuiter tomentosis, foliis trijugis; foliolis griseo-viridibus ovatis vel ovato-ellipticis, basi rotundatis, apice breviter acutatis, simpliciter serratis, dentibus inferioribus hinc-inde glandula auctis, apice paulo callosis, lamina utrinque. sed subtus ad nervos densius pilosa,

petiolis inter foliola sparse aculeolis rectis, nitide brunneis obsitis; *inflorescentia* 1—3 flora, *pedunculis* inter bracteas occultis, brevibus, receptaculo circiter aequilongis, glabris et aciculeis glanduliferis dense obsitis, *receptaculis* globosis tota superficie aciculeis conspersis; *sepalis* extus dense stipitato-glandulosis, in parte elongata pilosis, post anthesim erectis et fructum coronantibus eoque longioribus, *petalis* . . . ; *fructu* globoso miniato.

Montes Albaniae borealis (Bertiscus). M. Hekurave, in rupibus calcareis sub saxo Maja Drošks supra pagum Dragobija non procul ab opp. Djakova alt. c. 1700 m. ad nivem perpetuam in consortio *Cotini Coggygriae* d. 30 VIII. 1918. legit S. Jávorka.

A *Rosa pomifera* Herm. et *R. recondita* Pug. differt 1. ramis ramulisque pubescentibus (nec glabris, nitidis), 2. foliolis minoribus, simpliciter serratis, 3. foliolis subtus eglandulosis, 4. stipulis dorso eglandulosis, 5. petiolis eglandulosis. — *R. velebitica* Borb. differt ramis pubescentibus, petiolis stipulis foliisque subtus eglandulosis, foliolis simpliciter serratis, supra sat dense pubescentibus; — a *R. molli* Sm. procul distat indumento ramorum, sepalis longis, foliolis receptaculisque majoribus, serratura foliolorum; — a *R. Heldreichii* B. H. differt stipulis eglandulosis, foliolis simpliciter serratis, subtus eglandulosis, ramis puberulis;

Affinis videtur *R. Ruprechtii* Boiss. Fl. Or. II. 682 var. *daghestanicae* (*Rosa Vanheurckiana* Crép. Prim. VI. 47) (ob foliola simpliciter serrata eglandulosa), sed differre videtur indumento ramorum (de quo in descriptione nulla mentio), calycis laciniis longis, aculeis ramulorum fere rectis, nec uncinatis (cfr. Crép. l. c. VI. 47.)

A *Rosa Vanheurckiana* Crép. ap. Boiss l. b. 683 (montium Armeniae incola, quae ramis floriferis pubescentibus describitur), differt ramis etiam vetustis puberulis, foliolis plerumque 7-nis, subtus ad nervum medianum sparse stipitato-glandulosis, floribus in ramis singulis 1—3-nis, pedunculis non tomentosis, nec subinermibus, calycis laciniis extus non tomentosis, sed densissime stipitato-glandulosis.

2. *Thymus Lykæ* Degen et Jávorka n. sp.

E sectione *Hyphodromi* Kern. ÖBZ. 1874: 145, Borb. Symb. 48. *Caudiculis* lignosis procumbentibus, longe repentibus sat dense fasciculatim foliosis, purpurascentibus, ad angulos minutissime puberulis; *foliis* linearibus, rigidis, crassiusculis, concaviconvexis, paulo falcatis, 5—7 mm longis, 1 mm latis, glaucoviridibus obtusis, utrinque glaberrimis, minutissime glanduloso-punctatis, margine ad basin pauci- (2—3) ciliatis, supra planis, subtus nervo mediano crassiusculo percursis, subcarinatis, nervis secundariis evanidis; *caulibus* digitalibus, infra goniotrichis vel glabrescentibus; inflorescentia ovata, foliis bracteantibus

ramis brevissime puberulis; *calycibus* longe (2 mm) pedicellatis, cum dentibus 3 mm longis, fere ad medium bilabiatis, brevissime puberulis et glandulis flavidis minutissimis conspersis, subtus setulis brevibus nonnullis conspersis, elevatim nervosis, labio superiore breviter tridentato, dentibus triangularibus sursumflexis, margine brevissime ciliatis, eis labii inferioris subulatis, porrectis, breviter ciliatis; fauce pilis albis densis clausa, corollis .

Affinis *Th. aciculari* W. K., differt 1. foliorum nervatura (nervis secundariis evanidis, non conspicuis), 2. foliis minutissime glanduloso punctatis, minoribus imprimis brevioribus, ad basin tantum pauciciliatis, 3. calycibus subtus non hirsutis, 4. calycum dentibus imprimis superioribus brevissime ciliatis. A *Th. aciculari* var. *ophiolithico* Lac. differt foliorum nervatura (foliis subtus non striatonervosis) calycibus longius pedicellatis, gracilioribus, minus pilosis, dentium ciliis brevioribus.

Albania borealis. In saxosis serpentinicis jugi „Čafa Morins“ versus Tropoja ad opp. Djakova, alt. c. 450 m, die 20. Aug. 1918 jam defloratum detexit A. J á v o r k a. Speciem novam in honorem Caroli Lyka Thymorum scrutatoris indefessi peritissimique dicamus.

Foliorum nervatione inter Thymos europaeos peculiaris solummodo *Th. carnosulo* Vel. similis, a quo foliorum forma (non obverse-spathulata), indumento, calycibus non hirsutis foliis minutissime punctatis etc. longe distat.

3. *Thymus oblongifolius* Opiz

ssp. *Kümmerleanus* Deg. ssp. nova.

A typo differt foliis surculorum mediis (adultis) nec non caulium florentium dilatatis, ovatis (8 : 4 mm) basi in petiolum cca. 1 mm. longum contractis, supra facie glabris, marginem versus et subtus ad nervum medianum dense pilosis, utrinque dense et minute glanduloso-punctatis, versus basim et apicem surculorum sensim diminutis; pedicellis longius pilosis; calycibus minoribus (cum dentibus 3½ mm longis).

Planta gracilis, caulibus debilibus, diffusis, rubellis, patule pilosis, foliis difformibus (novellis multo minoribus, elliptico-oblongis) peculiaris. Inflorescentia laxa, pauciflora, calyx undique patule pilosus, corolla pallide rosea.

Hab. in lapidosis graminosis vallis Skala Bicaj montis Galica Lums supra Bicaj Albaniae borealis non procul opp. Prizren, ubi alt. c. 400 m. s. m. solo eruptivo die 23. VII. 1918 detexit am. Dr. J. B. K ü m m e r l e.

4. *Knautia Csikii* J á v. et Szabón. sp.

E subsectione „Purpurascens“ Eutricherarum ex affinitate *K. dinaricae* (Murb.) Borb. Planta perennis triplocaulica. *Rhizoma horizontale, rosula foliorum praeflorali sterili perenni ter-*

minatum. *Caulis* parce ramosus, ca. 20—60 cm altus, internodia inferiora setis rigidis retroflexis setosa vel subdecalvata, superiora decalvata, aspera, pedunculus puberulus pilisque longioribus vestitus, eglandulosus vel glandulosus. *Folia* caulina elongato-lanceolata, angustata (10—25 mm lata, 70—100 mm longa), inferiora in petiolum alatum attenuata, superiora dilatata basi sessilia et amplexicaulia, cuspidata, *integerrima vel superiora subcrenata, omnia glabra vel subtus ad nervos tantum subpilosa, margineque pilis brevissimis setisque longioribus intermixtis dense albide marginata*. Involucri foliola basi dilatata, oblonga, attenuato-cuspidata, capitulo subbreviora, puberula vel decalvata, margine hirta, eglandulosa. Capitulum majus, usque 40 mm diam., valde radians, multiflorum, corolla purpurea. Achenium non vidimus.

Albania austro-orientalis, (nunc Jugoslavia), ad opp. Rožaj, (die 4. Jul. 1917), Turjak inter opp. Rožaj et Berane (5. Jul. 1917), in monte Žljeb, alt. 1600 m (14. Jul. 1917) a cl. E. Csiki detecta et in exempl. 5 lecta.

Species a varietatibus proximae *K. dinaricae* et a *K. intermedia* diagnoscitur praecipue indumento (glabritie) foliorum.

5. *Cirsium intraspinosum* J á v. n. sp.

E sectione *Epitrachys* DC. potissimum in subsectionem „*Ciliata*“ Pet rak 2. *ciliata* Pet rak in Bibliotheca botanica H. 78 (1912) p. 5. collocandum, bienne, *caule* erecto, usque 1 m alto, parce arachnoideo-tomentoso, sat dense folioso, apice ramoso. *Folia* caulina supra spinuloso-strigosa, subtus arachnoideo-albescentia, semiamplexicaulia, non decurrentia, basi profunde spinoso-dentata, ambitu oblonga, fere ad rhachin remote pinnatifida, laciniis ad basin fere inaequaliter bifidis, lobis spina valida straminea terminatis.

Capitula in apice caulis et ramorum solitaria vel subbina, 5—7 cm crassa, *bracteis tantum* 1—3 subremotis *parvulis* gradatim in foliola involucri abeuntibus, *capitulo multo brevioribus* sublobatis vel integris *suffulta*. *Involucri sat dense arachnoidei foliola* atrofusca, *exteriora et media* e basi lanceolata *sensim in spinam* retroflexam *stramineam validam usque 5 mm longam terminata, margine sat dense spinoso-ciliata* (spinulis stramineis porrectis sat validis usque 2 mm longis, basi applanatis, fere latitudinem folioli adaequantibus) *etiam intus, in pagina interiore* in media parte *spinulis brevibus* (ca. 1 mm longis) inter lanam arachnoideam saepe suboccultis *armatae*. *Foliola involucri interiora et intima* gradatim longiora, anguste lanceolata, sub apice iterum sensim parum vel vix dilatata, *apice in spinam 5—7 mm longam stramineam abeuntia*, in parte superiore *margine cartilaginea straminea inaequaliter lacero-spinulosa* (spinulis porrectis, latitudine folioli brevioribus basi applanatis), intus plus minus arachnoidea, caeterum levia. Flores intense violaceo-purpurei. Floret Augusto.

Proximum *Cirsio Rohlenae* Petrak l. c. p. 78, a quo secundum descriptionem planta nostra capitulis subnudis (bracteis tantum 1—3 parvis fulcrantibus), foliolis involucri spinulis validioribus praeditis, inferioribus etiam in pagina interiore spinulosis foliolis interioribus margine cartilagineo-stramineis, omnibus spina longa terminatis. — *C. ligulare* Boiss. et ssp. eius *montenegrinum* (Beck et Szyszyl.) capitulo bracteis magnis involucrato, foliolis involucri apice dilatatis, non cartilagineo-marginatis, nec spinuloso-ciliatis, sed laceris, intus levibus longe abest.

Habitu etiam *C. ciliatum* (Murr.) M. B. ssp. *Szovitsii* Petrak et *C. furiens* Griseb. et Sch. vel *C. Boujarti* (Pill. et Mitterp.) Schltz. — Bip. non dissimile, a primo tamen involucri foliolis exterioribus apice angustioribus, spinulis lateralibus validioribus ac paucioribus basi applanatis, etiam pagina folioli interiore spinulosa, a *C. furiente* et *C. Boujarti* capitulo sat dense arachnoideo, spinulis folioli rarioribus et crassioribus basi planis, colore florum etc. planta nostra bene distinguitur.

M. Hekurave alpium Albaniae borealium, in declivibus dumetosis versus vallem, „Fune Hekurave“ et supra lacum „I kieni ponarit“ supra pag. Bunjaj, alt. 1000—1300 m non procul opp. Djakova, legit S. J á v o r k a.

6. *Crepis Baldaccii* Hal. ssp. *albanica* J á v. ssp. nova.

A typo differt caule et foliis sparse puberulis vel saepe glaberrimis, nec glandulosis, involucri capitulorum sparse glanduloso, vel saepe eglanduloso.

C. turcica Deg. et Bald. in Ö. B. Z. (1896) p. 417. differt a planta nostra foliis integris tenuiter lanuginosis, indumento involucri niveo-tomentoso.

A *C. moesiaca* (Aschers. et Hut.) Deg. et Bald. in Ö. B. Z. (1894) p. 302 (= *C. Vandasii* Rohl.) differt planta nostra foliis lyrato-runcinatis (nec runcinatis), basalibus interioribus et caulinis inferioribus saepissime integris, inaequaliter dentatis, basi tantum laciniis paucis angustis instructis, parte integra oblongis, foliis basalibus exterioribus lyrato-runcinatis, in parte superiore integris, dentibus accrescentibus praeditis, basi laciniis pluribus angustis vel latis, integerrimis, vel iterum dentatis. Folia suprema linearia, integerrima, bracteiformia.

M. Hekurave alpium Albaniae borealium, in glareosis calcareis sub monte Čafa Drošks supra pag. Dragobija, alt. 1400 m abunde, legit S. J á v o r k a. — Ad opp. Ipek, in angustis versus opp. Plav, legit E. Csiki.

7. *Crepis bertisceae* J á v. n. sp.

E sectione *Eucrepis* c) *Berinia* (Brign.) Fiori et Paol., perennis, *rhizomate* perpendiculari vel obliquo fusiformi, collo ramoso, rosulas foliorum steriles et caules floriferos gerente,

Caulibus erectis, ca. 4 dm altis, crassis, praecipue infra lana arachnoidea deterrenti plus minus obtectis, supra glabrescentibus, foliosis (foliis caulinis paucis, cito decrescentibus) in parte superiore in *inflorescentiam laxè paniculatam* ca. 10 capitulas gerentem abeuntibus, *rhachi* et *pedunculis crassis* (an semper?) *fistulosis*, pedunculis superioribus capitulum unum, inferiores capitula 2—3 gerentibus, multo longioribus.

Foliis basalibus longe petiolatis, lyrato-runcinatis, ambitu oblongis, apice acutis, sinuato-dentatis, dentibus accrescentibus, sensim in lacinias distantes anguste — vel lineari — oblongas, acuminatas, plerumque inaequaliter argute sinuato-dentatas abeuntibus; foliis supra glaberrimis, subtus ad costam parce floccoso-puberulis. Foliis caulinis 1—2 inferioribus illis basalibus similibus, sed angustioribus et saepe sessilibus, mediis basi laciniis linearibus auctis, superioribus linearibus integerrimis sessilibus, sensim in bracteas minutas subulatas pedunculo brevioribus abeuntibus.

Capitula mediocria, involucri 10—12 mm longo, *foliolis involucri adpresse floccoso-tomentosis*, intus glaberrimis, exterioribus multo brevioribus ac angustioribus, interioribus anguste triangulari-lanceolatis, acutis, fructiferis dorso calloso-incrassatis, albido-carinatis. *Ligulis* luteis, iam emarcidis. *Achenia* 5·5—7 mm longa, atrofusca, ca. 18-costata, apice exacte in brevem rostrum (1—1·5 mm longum) attenuata. Pappus niveus.

Ob rostrum achenii breve species nostra transitum ad sectionem generis *Barckhausia* praebet.

Proxima *C. lacerae* T en. Appeninarum montium incolae, a qua tamen foliis lyrato-runcinatis, nec runcinatis, foliis caulinis mediis linearibus integris, nec runcinatis, pedunculis crassioribus, fistulosis, acheniis parum longioribus, apice magis attenuatis, breviter rostratis.

M. Škelsen alpium Albaniae borealium (apud Strabo „Bertiscus“ nominatarum), in glareosis calcareis in praeceptis orientalibus supra rivum Tropoja, alt. 1200 m, una cum *Lunaria Telekiana*, *Micromeria rupestri* detexi Sept. a. 1918.

A *Rhynchostegiella algeriana* (Brid.) Broth.

[*Rh. tenella* (Dicks.) B. E.]

felfedezése Magyarország területén.

Die Entdeckung der *Rhynchostegiella algeriana* auf dem Gebiete der ungarischen Flora.

Irta : } Dr. Degen Árpád.
Von : }

A *Rhynchostegiella algeriana* a Középtenger vidékén elterjedt moha, mely falakon, árnyékos sziklákon, barlangok s sziklaüregek nyílásánál — mindig mésztalajon — finom, bársonyszerű

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1922

Band/Volume: [21](#)

Autor(en)/Author(s): Jávorkae Rosa

Artikel/Article: [Plantae novae albanicae II. 17-22](#)